

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 297

Rijksweg te Bornem (Antwerpen)

Programma van Maatregelen.

JANSSENS DAVID

Colofon

Uitgever	ADEDE bvba
Jaar van uitgave	2018
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	Simon Claeys
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bvba. ADEDE bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten voortvloeiend uit diens adviezen.

1 Gemotiveerd advies

In opdracht heeft ADEDE in april 2018 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd Rijksweg 22-24 te Bornem. Het onderzoek werd uitgevoerd naar aanleiding van de realisatie van een nieuwbouw. In december 2017 werd binnen het plangebied een bureauonderzoek uitgevoerd waarbij op basis van de resultaten van dit onderzoek vervolgonderzoek in eerste instantie door middel van een landschappelijk bodemonderzoek en onderzoek met ingreep in de bodem in de vorm van proefsleuven geadviseerd werd ten einde het archeologische potentieel van de site te waarderen en te verfijnen.

<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/6062>.

Op basis van het bureauonderzoek werd een algemene verwachting naar voren geschoven tot het aantreffen van archeologische restanten uit verscheidene periodes.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn er 5 sleuven en 2 kijkvensters aangelegd. De keuze voor de aanleg van sleuven enkel in de noordoostelijke zone is gebeurd op basis van een veelvoud aan vaststelling. Zo werd een reeds grote graad van versterking van de bodem geconstateerd in het zuiden, oosten en westen van het onderzoeksgebied. Bijkomend werden de geplande ingrepen gewijzigd ten opzichte van de oorspronkelijke archeologienota ten gevolge van het behoud van de parking en de bestaande vloerplaat. Enkel de noordwestelijke zone had een in grote mate intacte zandleembodem waarbinnen lokale podzolen voorkwamen. De algemene opbouw was A-(E)-C.

Het archeologisch relevante niveau ving aan op een diepte van ca. 35 – 45 cm. Hierbinnen werden enkele recente antropogene sporen aangetroffen, (perceels)greppel(s) en paalsporen. Deze paalsporen bevonden zich binnen de noordelijke grens van het onderzoeksgebied. Gezien de afwezigheid van sporen elders binnen de onderzochte zone, kan met grote voorzichtigheid gesteld worden dat een mogelijke erf zich in noordelijke richting bevindt.

Na een afweging van het kennisvermeerderingspotentieel bij vlakdekkend onderzoek in verhouding met de kosten die hiermee gepaard gaan en de onmogelijkheid tot studie in de ruimere omgeving laten ADEDE besluiten dat dit te beperkt is. Daarom adviseert ADEDE bvba om het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkeling.

1.1 Volledigheid van het onderzoek

In het uitgestelde traject was het mogelijk om al het vooronderzoek uit te voeren dat noodzakelijk is om met voldoende zekerheid een uitspraak te kunnen doen over de aanwezigheid en waarde van archeologisch erfgoed. Er heeft voor het plangebied een bureauonderzoek, een landschappelijk bodemonderzoek en een proefsleuvenonderzoek plaatsgevonden.

1.2 Waardering van de archeologische site

De aangetroffen sporen hebben zeer weinig potentieel tot kennisvermeerdering omdat deze zich op de noordelijke grens van het onderzoeksgebied bevinden in de directe nabijheid van geconstateerde verstoringen. Het gaat om een gering aantal sporen, 3 paalsporen in lineair verband en een oost-west georiënteerde (dubbele) greppel. Het eventuele archeologische archief werd hierbij reeds grondig, bijna integraal verstoord over het overige deel van de projectzone.

1.3 Impactbepaling

Ten opzichte van de bureaustudie en in navolging van het proefsleuvenonderzoek zijn er planwijzigingen doorgevoerd. Hierbij wordt de achterliggende parking, die zich bevindt in het noordwesten van het studiegebied binnen de geplande ontwikkeling behouden. De vloerplaat van de bestaande bebouwing wordt eveneens behouden waardoor een ingreep in de bodem hier niet zal plaatsvinden. Ter hoogte van het door proefsleuven onderzochte gebied waarbinnen de archeologische sporen zich reeds op een diepte van 35cm manifesteren, zal door de aanleg van geplande verharding een laadkade doorheen dit niveau bereikt worden.

1.4 Bepaling van maatregelen

Er is geen vervolgonderzoek noodzakelijk. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd vastgesteld dat het potentiële archeologische bodemarchief reeds grondig verstoord werd enerzijds en het kennisvermeerderingspotentieel van de site te beperkt is anderzijds. De sporen die opgetekend werden, getuigen van de aanwezigheid van een erf/nederzetting ten noorden van het onderzochte gebied. Een vlakdekkende opgraving kan bijgevolg geen nieuwe gegevens opleveren, het proefsleuvenonderzoek vormt hierbij het eindpunt van het archeologisch onderzoek op het terrein.